

Ny utökad skydds jakt

– men på de gamla grundvillkoren

Lagändringen som regeringen utlovade i samband med beskedet om utebliven licensjakt på varg 2012, har trätt i kraft. Naturvårdsverket påpekar att lagen inte får avvika från EU-rätt. Nu återstår att se hur den tolkas och tillämpas.

Som en följd av EU-kommissionens skarpa kritik av Sveriges vargpolitik meddelade regeringen i augusti 2011 att man ställde in licensjakten på varg och lyfte bort "taket" på 210 djur. Samtidigt förklarade man att det bara var en kringgående rörelse och att ambitionen var att återuppta licensjakten redan 2013.

Under tiden skulle möjligheterna till skydds jakt utökas och ansvarig minister talade om "skydds jakt bedriven som licensjakt". Naturvårdsverket fick i uppdrag att se över bl.a. hur man skulle kunna ta hänsyn till "olägenheter av täta rovdjurstammar" vid skydds jaktbedömningar.

Den rapport om utökad skydds jakt som Naturvårdsverket presenterade i november 2011 (se Våra Rovdjur nr 4 2011) blev möjligen en besvikelse för vargjaktivrarna då det i den tydligt framgick att: "För att skydds jakt överhuvudtaget ska kunna medges krävs att det inte finns andra lämpliga lösningar och att upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus inte försvåras." Naturvårdsverket kom ändå med förslag som ledde till att regeringen den 15 december gjorde följande tillägg i jaktförordningen (understruket).

Den ena ändringen gäller skydds jakt:

23 b § 2 Om det finns förutsättningar enligt 23 a § och något annat inte följer av 24 b §, får Naturvårdsverket efter ansökan av den som riskerar att drabbas av skada eller på eget initiativ besluta om skydds jakt efter björn, varg, järv, lo, säl eller örn. Om det finns en stor sannolikhet för att allvarlig skada kommer att uppstå, får beslut om

skydds jakt fattas även om någon skada inte har inträffat.(..)

Den andra handlar om licensjakt:

23 d § 3 Om det finns förutsättningar enligt 23 c § och något annat inte följer av 24 a §, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo.

Ett beslut om jakt enligt första stycket får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar.

Regeringen gjorde redan i augusti 2011 ett tillägg som gällde både licens- och skydds jakt. Att "Ett beslut (...) får i fråga om jakt efter varg under 2012 endast avse jakt som är nödvändig för att förebygga eller minska riskerna för skador av varg." Samtidigt föreskrev man att dessa tillägg upphör att gälla vid utgången av år 2012.

Redan tidigare har Naturvårdsverket haft rätt att delegera besluten om skydds jakt på varg till länsstyrelserna i de län där det finns en reproducerande stam. Verket ska då i sitt beslut ange hur många djur som högst får dödas under ett år.

Den 13 december kom verkets beslut för år 2012. I det norra rovdjursförvaltningsområdet får Jämtland ta egna skydds jaktbeslut på upp till maximalt sju vargar. I det mellersta förvaltningsområdet delegeras beslutsrätten till Västra Götaland, Värmland, Örebro, Västmanland, Dalarna och Gävleborgs län med ett gemensamt tak på 25 djur. Tillsammans har länsstyrelserna därmed rätt att besluta om skydds jakt på 32 djur, 20 fler

än året innan. Detta är dock ett maximalt handlingsutrymme, inte en kvot som ska fyllas.

Länsstyrelsernas rovdjurshandläggare kallades till ett vägledningsmöte på Naturvårdsverket den 18 december. Där informerades de om intentionerna med den nya skrivelsen om skydds jakt och hur den ska tolkas. De fick då veta att ändringen inte innebar någon slags kompensering för den inställda licensjakten och att samma villkor som tidigare gäller för att kunna bevilja skydds jakt. Nämligen att ingen annan lämplig lösning finns och att upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus inte får försvåras. Det ska också handla om specifika situationer och gälla företrädesvis enstaka individer.

Två dagar tidigare hade länsstyrelsen i Västmanlands län tagit beslut om skydds jakt på två vargar i Skultunareviret. Ett beslut som Rovdjursföreningen i en debattartikel kallar "ett av de sämst underbyggda och mest hänsynslösa skydds jaktbeslut på varg som Rovdjursföreningen granskat".

Jakten ska enligt beslutet i första hand riktas mot de bägge föräldradjuret, vilket skulle lämna en kull valpar med svårigheter att jaga och försörja sig själva.

I sin motivering skriver länsstyrelsen att detta inte innebär någon förhöjd risk för dem att dö och att det inte heller finns belägg för att de skulle orsaka mer skador om de lämnas ensamma.

I själva verket är det så att vid det dokumenterade fall där man dödat bägge

EU:s naturskyddslagar Art- och habitatdirektivet gällande rovdjuren

Enligt artikel 12 i direktivet är det förbjudet att fånga, döda eller störa arter listade i bilaga 4, bl.a. björn, lodjur och varg. Undantag får göras enligt artikel 16.1:

"förutsatt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde", av följande anledningar:

- a) För att skydda vilda djur och växter och bevara livsmiljöer.
- b) För att undvika allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten och andra typer av egendom.
- c) Av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet, eller av andra tvingande orsaker som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön.

- d) För forsknings- och utbildningsändamål, för återinplantering och återinförsel av dessa arter och för den uppfödning som krävs för detta, inbegripet artificiell förökning av växter.
- e) För att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i begränsad omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar av de arter som finns förtecknade i bilaga 4 i en begränsad mängd som fastställs av de behöriga nationella myndigheterna."